

8 de maig del 2006

Un simposi a Figueres recorda Joaquim Xirau, el filòsof dels valors

L'organitza la Càtedra Ferrater Mora

EVA VÀZQUEZ / Girona

● La Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona ha organitzat per als dies 18 i 19 un simposi sobre *El pensament de Joaquim Xirau* en el 110è aniversari del naixement del filòsof figuerenc mort en l'exili mexicà. La trobada, que es farà a Figueres, reunirà especialistes de les universitats de Barcelona i Mèxic on va exercir.

L'amor, en un sentit transcendent, és el fonament teòric i ètic sobre el qual Joaquim Xirau (Figueres, 1895-Mèxic, 1946) edifica tot el seu pensament, una llarga recerca per superar l'idealisme subjectiu afavorint la «trobada lluminosa» entre el ser i el valor, motiu pel qual no és atzarós que les seves tesis hagin alimentat el pensament pedagògic. «Educar és fundar un possible *ordo amoris*», deia, i «l'amor ha estat creat per pensar», tal com recordava en el centenari de l'autor de *Amor y mundo* i *Lo fugaz y lo eter-*

no el seu fill i també filòsof Ramon Xirau, que, vingut expressament de Mèxic, inaugurarà el simposi el pròxim dia 18 a la biblioteca Fages de Climent. De fet, filosofia i pedagogia articularan les dues jornades del simposi, pensades per contribuir a recuperar i divulgar el llegat d'un pensador de la mateixa generació de Salvador Dalí, amic de José Ortega i Gasset i Manuel B. Cossío, membre de la Institución Libre de Enseñanza i degà de la Universitat de Barcelona durant la República. En la primera jornada, que

Joaquim Xirau, el segon per l'esquerra, amb Francisco Giner de los Ríos, a la dreta.

obriran el director de la Càtedra Ferrater Mora, Josep M. Terricabras, i l'alcalde de Figueres, Joan Armangué, intervindran, a més de Ramon Xirau amb una glossa del seu pare, Antoni Vicens, de l'Autònoma de Barcelona, que tractarà d'*Amor i dignitat del món*; Gabriela Hernández García, de l'Autònoma de Mèxic, amb una po-

nència sobre *La plenitud vital*; José Ignacio Sánchez Carazo, de la Universitat Pontificia de Comillas i autor d'una tesi sobre Xirau, que tractarà de la dimensió religiosa del seu treball, i el catedràtic de psicologia de la Universitat de Barcelona (UB) i sociolingüista Miquel Siguan, amb la conferència *El mestre, el pensador, el*

ciudadà. La segona jornada, dedicada a l'anàlisi de l'obra pedagògica del pensador, reunirà el director del departament de teoria i història de l'educació de la UB, Conrad Vilanou (*J. Xirau: política vol dir pedagogia*), i el catedràtic de filosofia de l'educació de la mateixa universitat Octavi Fullat (*Eduquem persones, no sistemes*).

UNIVERSITAT DE GIRONA

La Càtedra Ferrater Mora farà un simposi sobre el filòsof figuerenc Joaquim Xirau

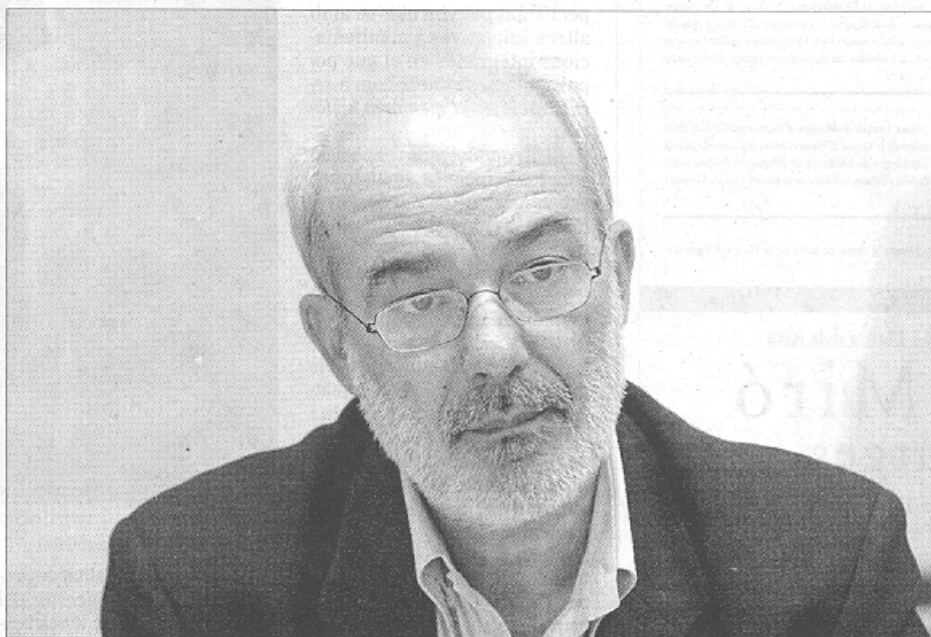
Serà el 18 i 19 de maig a Figueres i hi assistiran destacats experts, entre ells el seu fill

DdeG, Girona. La Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona organitzarà aquest mes de maig un simposi internacional sobre el filòsof figuerenc Joaquim Xirau. Precisament, el fet que enguany es compleixin 110 anys del seu naixement ha determinat que sigui la figura escollida per al debat de la Càtedra, que es titula *El pensament de Joaquim Xirau*.

El simposi tindrà lloc els dies 18 i 19 de maig a la localitat natal de Xirau, Figueres. Concretament, es faran a la biblioteca Fages de Climent i l'entrada serà lliure i gratuïta. Aquesta trobada d'intel·lectuals vol commemorar els 110 anys del naixement del filòsof i contribuir a recuperar i divulgar la seva obra, tant des del vessant filosòficohumanístic com des de la pedagògica.

Amb el simposi sobre Joaquim Xirau, la Càtedra Ferrater Mora, dirigida pel catedràtic de Filosofia de la UdG Josep Maria Terricabras, es continua en la línia començada el 2002 de dedicar la trobada a pensadors catalans –el 2002 es va dedicar a Ferrater Mora, el 2003 a Eusebi Colomer i el 2004 a Ramon Turró–.

El simposi comptarà amb destacats especialistes en l'obra de Joaquim Xirau: Conrad Vilanou, de la Universitat de Barcelona, José Ignacio Sánchez Carazo de la Universidad Pontificia de Comillas, Gabriela Hernández García de la Universidad Nacional Autónoma de Mèxic, o el fill del figuerenc, i investigador d'aquesta última universi-

MARC MARTÍ

RESPONSABLE. El director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani, Josep Maria Terricabras.

tat, Ramon Xirau.

Joaquim Xirau i Palau va néixer a Figueres el 1895 i va morir a la Ciutat de Mèxic, el 1946, on finalment s'establí després d'exiliar-se el 1939 arran de la Guerra Civil espanyola. Xirau va estudiar filosofia a Barcelona amb el mestre de Jaume Serra Húnter i Tomàs Carreras Artau. El figuerenc es va doctorar a Madrid, on fou deixeble del gran filòsof espanyol, José Ortega y Gasset, i de García Morente.

En els anys que va residir a la capital de l'Estat espanyol, Xirau també va rebre les influències

del centre intel·lectual de principis del la dècada dels trenta, la Institución Libre de Enseñanza.

Xirau va completar els estudis a París i va exercir com a catedràtic d'institut a la localitat gallega de Vigo i a la Universitat de Saragossa.

Finalment, va passar a la càtedra de la Universitat de Barcelona el 1927, on exercí fins el 1939, període dins del qual fou degà de la facultat de Filosofia i Lletres. Arran de la Guerra Civil, Xirau s'exilià el 1939, primerament a França, després a la Gran Bretanya i, finalment, a Mèxic. Fou professor de la Uni-

versidad Autónoma de México i al Liceo Franco-mexicano. La seva tendència filosòfica es construeix a partir de la teoria dels valors, de la fenomenologia de Husserl, de Max Scheler i de l'anglès Moore. Xirau va intentar la superació de l'idealisme subjectiu mitjançant al·lucinat de l'amor: la confluència de l'ésser i el valor es troba en l'activitat amorosa.

El filòsof és autor d'una vintena de llibres de filosofia i de nombrosos articles en revistes especialitzades. Entre les quals, *Las condiciones de la verdad eterna de Leibniz*.

16 de maig del 2006

Commemoren amb un simposi els 110 anys del naixement del filòsof figuerenc Joaquim Xirau

El simposi, organitzat per la Càtedra Ferrater Mora de la UdG, tindrà lloc a Figueres els dies 18 i 19 de maig

ASSUMPTA MARTÍNEZ / Figueres

Mitjançant la celebració d'aquest simposi es vol contribuir a recuperar i divulgar l'obra de Joaquim Xirau (1895-1946), tant des de la vessant filosòfico-humanística com des de la vessant pedagògica. El simposi, d'entrada lliure i gratuïta, tindrà lloc a la Biblioteca Fages de Climent, de Figueres. Per rebre material relacionat amb el simposi es recomana comunicar la possible assistència a la secretaria de la Càtedra Ferrater Mora o bé al Departament de Cultura de l'Ajuntament de Figueres. Amb 82 anys complerts el passat 24 de gener, Ramon Xirau, investigador emèrit de la Universidad Nacional Autónoma de México i fill del filòsof, assistirà, vingut expressament des de Mèxic, on es va exiliar d'adolescent amb la seva família a causa de la Guerra Civil, a la inauguració d'aquest simposi. La intervenció de Ramon Xirau tindrà lloc dijous, dia 18, primer dels dos dies que durarà aquest simposi, a partir de dos quarts de deu del matí. Després de la intervenció del director de la Càtedra Ferrater Mora, Josep Maria Terricabras, i de l'alcalde de Figueres, Joan Armangué, serà el torn de Ramon Xirau, que oferirà una glossa sobre la figura del seu pare, el filòsof i pedagog figuerenc Joaquim Xirau. Ramon Xirau, poeta, filòsof, assagista, traductor i professor, ha viscut a Mèxic més de seixanta anys. "Tenia catorze anys quan vaig deixar Espanya i després d'un breu període a França vaig acabar a Mèxic. Vam sortir abans de la fi de la guerra, així que no va ser una experiència traumàtica", ha explicat alguna vegada Ramon Xirau, tot i que ha reconegut que, malgrat tot, al principi els va costar adaptar-se. "Però des que vaig anar a la Facultat de Filosofia i Lletres ja em vaig sentir bé. El procés d'adaptació va ser durant els primers tres anys", ha recordat en alguna ocasió. Naturalitzat mexicà des de l'any 1955, a Ramon Xirau li agrada visitar l'Estat espanyol, però tants anys a Mèxic, li fan impossible pensar en quedar-s'hi a viure. La barreja de les dues cultures es manifesta també en la seva obra: Ramon Xirau ha escrit en castellà la majoria de les seves obres en prosa i en català la seva poesia.

Dos dies, dues visions

Joaquim Xirau es tracta d'un pensador de la generació de Salvador Dalí, que va ser amic de José Ortega i Gasset i de Manuel B. Cossío, membre de la Institución Libre de Enseñanza i degà de la Universitat de Barcelona durant la República.

Les sessions d'aquest simposi, que té per objectiu divulgar i contribuir a la recuperació del llegat d'aquest pensador figuerenc, s'han dividit en dues jornades articulades a l'entorn de la filosofia i la pedagogia. La primera, la de dijous, dia 18, es dedicarà íntegrament a la filosofia de Joaquim Xirau, mentre que la segona, la de divendres, dia 19, se centrarà en la pedagogia d'aquest il·lustre figuerenc. La primera de les jornades del simposi, la de dijous, dia 18, comptarà amb la participació d'Antoni Vicens, de la Universitat Autònoma de Barcelona, que oferirà la ponència "Amor i dignitat del món", a partir de dos quarts d'onze del matí de la primera jornada. Seguidament tindrà lloc una pausa, de mitja hora de durada, després de la qual intervindrà Gabriela Hernández García, de la Universidad Nacional Autónoma de México.

José Ignacio Sánchez Carazo, de la Universidad Pontificia de Comillas i autor d'una tesi sobre Xirau, realitzarà una aproximació de caire religiós a l'obra del filòsof figuerenc i Miquel Siguan, catedràtic de psicologia de la Universitat de Barcelona, oferirà una aproximació al mestre, al pensador i al ciutadà que va ser Joaquim Xirau.

Divendres, dia 19, Conrad Vilanou, director del Departament de Teoria i Història de l'Educació, de la Universitat de Barcelona, obrirà la jornada dedicada a l'anàlisi de l'obra pedagògica de Joaquim Xirau, a les deu del matí, amb la ponència "Joaquim Xirau: política vol dir pedagogia". Després de la pausa, que tindrà lloc a dos quarts de dotze, serà el torn d'Octavi Fullat, catedràtic de filosofia de l'educació, de la Universitat de Barcelona, oferirà la ponència "Eduquem persones, no sistemes".

La conclusió del simposi El Pensament de Joaquim Xirau tindrà lloc divendres, a dos quarts de dues del migdia. [El simposi pretén divulgar l'obra i el pensament de Xirau](#)